

Στο στάδιο της ολοκλήρωσης η αναθεώρηση του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού του Νοτίου Αιγαίου

Το Περιφερειακό Συμβούλιο έθεσε σειρά προϋποθέσεων που πρέπει να ληφθούν υπ' όψη από το ΥΠΕΝ, στη διαμόρφωση της τελικής μελέτης

Μετά από μια εξαντλητική, δημοκρατική και ποιοτική διαδικασία η οποία έγινε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, θέτει το δικό της αποτύπωμα στη διαμόρφωση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού σχεδιασμού και φιλοδοξεί μέσα από τις παρεμβάσεις της να αποκτήσει το θεσμικό «εργαλείο» που θα προσδιορίσει τους άξονες ανάπτυξης για την επόμενη δεκαετία, προσαρμοσμένους στις τοπικές ανάγκες.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο συζήτησε εκ νέου το ζήτημα στη συνεδρίαση της Δευτέρας 26 Απριλίου, όσον αφορά την Β1 φάση (οριστική μελέτη) του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Περιφερειακά Χωροταξικά), είναι χωροταξικά σχέδια στρατηγικού χαρακτήρα που προσδιορίζουν τους άξονες ανάπτυξης των Περιφερειών της χώρας με χρονικό ορίζοντα 15ετίας. Συντάσσονται από μελετητικές ομάδες βάσει πλαισίου προδιαγραφών, επιβλέπονται από το ΥΠΕΝ και εγκρίνονται με Υπουργική Απόφαση. Υλοποιούν σε χωρικό επίπεδο την ευρωπαϊκή πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης, αναδεικνύοντας τις επί μέρους τοπικές στοχεύσεις και ιδιαιτερότητες. **Αποτελούν το κύριο «εργαλείο» διαμόρφωσης των περιφερειακών αναπτυξιακών στοχεύσεων και παράλληλα δεσμευτικό για όλα τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που είναι κανονιστικού χαρακτήρα (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια σε επίπεδο Δήμων ή Δημοτικών Ενοτήτων, ρυμοτομικά σχέδια κλπ τα οποία προσδιορίζουν χρήσεις γης και θέτουν όρους δόμησης).**

Το πρώτο Περιφερειακό Χωροταξικό για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, θεσμοθετήθηκε το

2003. Ήταν ένα σχέδιο που δεν του αποδόθηκε η αναλογούσα βαρύτητα και δεν επέδρασε καθοριστικά στη λήψη μεταγενέστερων αποφάσεων, ίσως γιατί ήταν πρωτοεμφανιζόμενο. **Το σχέδιο αυτό αναθεωρείται σήμερα και αναμένεται να αποτελέσει έναν πολύ μεγαλύτερης βαρύτητας και καθοριστικής σημασίας σχεδιασμό που θα επηρεάσει πολλές αναπτυξιακές παραμέτρους.**

Κύρια επιλογή της μελέτης είναι η **δημιουργία αναπτυξιακών ενοτήτων νησιών ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους** (μικρά, μεσαία, μεγάλα, αλλά και συστάδες νησιών λαμβάνοντας όψη τα επί μέρους «ποιοτικά» χαρακτηριστικά). Με βάση τις αναπτυξιακές ενότητες προσδιορίζονται οι επί μέρους στοχεύσεις που συγκλίνουν στη συνοχή, την αειφορία, την ανάπτυξη όλων των παραγωγικών τομέων (γεωργία – κτηνοτροφία – αλιεία, βιοτεχνία – βιομηχανία, τουρισμός κλπ), του δικτύου μεταφορών, την κατηγοριοποίηση του οικιστικού πλέγματος, την παραθεριστική κατοικία, την ανάδειξη και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τις τεχνικές υποδομές, την ύδρευση – αποχέτευση, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, τη φέρουσα ικανότητα για χωροθέτηση δραστηριοτήτων, την υγεία, τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, την ενέργεια, τους υδάτινους πόρους, το περιβάλλον κλπ. Οι κατευθύνσεις αυτές εξειδικεύονται και σε επίπεδο Καλλικράτειων Δήμων. Προσδιορίζονται τέλος **«οριζόντιες» πολιτικές κανονιστικού περιεχομένου**, όπως αποστάσεις κτισμάτων από τον αιγιαλό – παραλία και ρέματα ενώ ανάλογα με την ομάδα νησιών προσδιορίζονται **όροι δόμησης για τις τουριστικές εγκαταστάσεις** (αρτιότητα και πυκνότητα κτινών/ στρ.)

Η οριστική μελέτη στάλθηκε από το ΥΠΕΝ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου για γνωμοδότηση πριν τρεις περίπου μήνες, θέτοντας σφιχτά χρονικά περιθώρια. Η Περιφέρεια γνωστοποίησε τη μελέτη σε όλους τους Δήμους αλλά και σε φορείς ζητώντας να καταθέσουν τις απόψεις τους. Ανταποκρίθηκαν αρκετοί. Στη συνέχεια διοργανώθηκε τηλεδιάσκεψη με το ΥΠΕΝ, τη μελετητική ομάδα, την ομάδα επίβλεψης, τους Δήμους και τους φορείς στην οποία έγινε παρουσίαση των στοχεύσεων της μελέτης και ακολούθησε διάλογος. Με κοινή εισήγηση των Γενικών Διευθύνσεων Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Υποδομών, το θέμα εισήχθη στο Περιφερειακό Συμβούλιο προκειμένου να συζητηθεί στη συνεδρίαση της 31.3.2021. Στη συνεδρίαση αυτή έγινε μια εκτενής διάλογος και αποφασίστηκε η αναβολή λήψης απόφασης προκειμένου να γνωμοδοτήσει και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ) Νοτίου Αιγαίου. Η ΠΕΔ γνωμοδότησε δια του νομικού Μιχάλη Παπαγεωργίου, καταθέτοντας επιστημονική νομική έκθεση και προτάσεις για τη βελτιωμένη έννομη σύνθεση του σχεδίου σύμφωνα με τις αρχές της «καλής νομοθέτησης», της «βιωσιμότητας», της «νησιωτικότητας», της «εκτίμησης των ρυθμιστικών επιπτώσεων» και της «εναρμόνισης των έννομων συμφερόντων». Το κείμενο αυτό ισχυροποιεί νομικά τις θέσεις της Περιφέρειας και συμπλέει με αυτές.

Στη συνέχεια το θέμα επανεισήχθη για συζήτηση στην χθεσινή συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, με εισηγητή τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης της ΠΝΑΙ, Πάνο Βενέρη. Στο μεταξύ είχαν καταθέσει τις απόψεις τους και άλλοι Δήμοι - φορείς. Στη συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου στην οποία παρίστατο ο Πρόεδρος της ΠΕΔ, Αντώνης Καμπουράκης και ο νομικός Μιχάλης Παπαγεωργίου, έγινε γόνιμος εφ' όλης της ύλης διάλογος και **ετέθη σειρά προϋποθέσεων, που πρέπει να ληφθούν υπ' όψη από το ΥΠΕΝ στη διαμόρφωση της τελικής μελέτης.**

Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

- η απαλοιφή οποιασδήποτε «οριζόντιας» ρύθμισης κανονιστικού περιεχομένου (αποστάσεις κτισμάτων από αιγιαλό - παραλία, ρέματα, όροι δόμησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων) καθότι οι ρυθμίσεις αυτές δεν μπορούν να είναι οριζόντιου χαρακτήρα και αποτελούν αντικείμενο άλλου είδους σχεδιασμού,
- η ενδυνάμωση των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων σε σχέση με την εγκατάσταση ανεμογεννητριών έτσι ώστε να υπάρξει πλήρης σεβασμός στο εύθραυστο νησιωτικό τοπίο,
- η επικαιροποίηση πολλών ανεπίκαιρων στοιχείων της μελέτης που αποτυπώνονται σε χάρτες και κείμενα λόγω της μεγάλης χρονικής απόστασης (πενταετία) από την Α στη Β φάση της μελέτης,
- παρεμβάσεις στις κοινωνικές υποδομές, στο σύστημα υγείας, στην εκπαίδευση, τον τουρισμό, την καινοτομία, στις μεταφορές κλπ.
- Προϋπόθεση επίσης είναι να ληφθούν υπ' όψη και όλες οι επί μέρους παρεμβάσεις των Δήμων, της ΠΕΔ και των φορέων.